AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı		Özel Farmakoloji I							
Ders Kodu		VET303		Ders Düzeyi		Lisans			
AKTS Kredi	3	İş Yükü	76 *(Saat)*	Teori	2	Uygulama	2	Laboratuvar	0
Dersin Amacı		Merkezi ve otonom sinir sistemi, kalp-damar sistemi, kan ve kanı şekillendiren yapıları etkileyen ilaçlar kapsamında yer alan ilaçların kaynakları, etkileri, kullanılışı ve dozlarının teorik ve uygulamalı olarak öğrenciye öğretilmesi, doğru ve bilinçli ilaç kullanım becerisinin kazandırılması.							
Özet İçeriği		Merkezi sinir sistemi ilaçları, otonom sinir sistemi ilaçları, kalp-damar sistemi ilaçları, kan ve kanı şekillendiren yapıları etkileyen ilaçlar.							
Staj Durum		Yok							
Öğretim Yöntemleri		Anlatım (Takrir), Deney, Gösterip Yaptırma, Tartışma, Bireysel Çalışma							
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)		Dr. Öğr. Üyesi Hande Sultan ŞAHİNER, Prof. Dr. Cavit KUM, Prof. Dr. Ferda AKAR, Prof. Dr. Murat BOYACIOĞLU, Prof. Dr. Selim SEKKİN							

Ders Koşulları	
AKTS Kredi Koşulu	70

Ölçme ve Değerlendirme Araçları		
Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	40
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	70

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar	
1	1. Kaya S., Pirinçci İ., Ünsal A., Traş B., Bilgili A., Akar F. (2006) Veteriner Farmakoloji, Cilt 1, Medisan Yayınevi, Ankara.
2	2. Orer H.S. (Çeviri Editörü) (2000) Farmakoloji, Güneş Kitabevi, Ankara.
3	3. Bozkurt A., Pekiner C., Erdemli İ.Ş., Tuncer M., Uma S. (Çeviri) (2001) Renkli Farmakoloji Atlası, Palme Yayıncılık, Ankara.
4	4. Bökesoy T.A. , Çakıcı İ., Melli M. (2000) Farmakoloji Ders Kitabı, Gazi Kitabevi, Ankara.
5	5. Kayaalp O. (2002) Rasyonel Tedavi Yönünden Tıbbi Farmakoloji, Hacettepe-Taş Kitapçılık, Ankara.
6	6. Kandur R. (2008) Türk Vademecum, Veteriner İlaç Rehberi, Cansız Hayal Kitabevi, Ankara.
7	7. Süzer Ö. (çeviri editörü) (2009) Goodman and Gilman Tedavinin Farmakolojik Temelleri, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul.
8	-
9	-
10	-

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Teorik	Biyogüvenlik Uygulamaları
	Uygulama	Biyogüvenlik Uygulamaları (temel laboratuvar güvenlik prosedürleri, güvenlik sembolleri ve laboratuvarda çalışan personelin güvenliğini)
2	Teorik	Merkezi sinir sistemi ilaçları (giriş ve genel anestezikler)
	Uygulama	Farmakoloji laboratuvar araç ve gereçlerinin tanıtımı ve bilgilendirme
3	Teorik	Merkezi sinir sistemi ilaçları (yatıştırıcı ve uyku ilaçları, çırpınma önleyici ilaçlar)
	Uygulama	Hassas tartım, birim çevirme, analizler için çözelti hazırlayabilme, miktar tayinin yapılması ve hesaplanması-I
4	Teorik	Merkezi sinir sistemi ilaçları (psikotrop ilaçlar, merkezi etkili kas gevşeticiler)
	Uygulama	Hassas tartım, birim çevirme, analizler için çözelti hazırlayabilme, miktar tayinin yapılması ve hesaplanması-II
5	Teorik	Merkezi sinir sistemi ilaçları (yerel anestezikler, damla hastalığında kullanılan ilaçlar, merkezi sinir sistemini uyaran ilaçlar)
	Uygulama	İlaçların farmasötik şekilleri-I
6	Teorik	Merkezi sinir sistemi ilaçları (narkotik ağrı kesiciler ve antagonistleri, narkotik olmayan ağrı kesiciler,)
	Uygulama	İlaçların farmasötik şekilleri-II
7	Teorik	Ara sınav

7	Uygulama	İlaçların farmasötik şekilleri-III
8	Teorik	Otonom sinir sistemi ilaçları (giriş)
	Uygulama	Farmakopelerin ve ilaç rehberlerinin incelenmesi
9	Teorik	Otonom sinir sistemi ilaçları (sempatomimetik ve sempatolitik ilaçlar)
	Uygulama	T.C Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığının internet sayfalarının incelenmesi
10	Teorik	Otonom sinir sistemi ilaçları (parasempatomimetik ve parasempatolitik ilaçlar)
	Uygulama	Avrupa ilaç Ajansı (EMEA) ve Amerika Birleşik Devletleri Besin ve İlaç Dairesi (FDA) internet sayfalarının incelenmesi
11	Teorik	Otonom sinir sistemi ilaçları (otonom gangliyonları etkileyen ilaçlar, nöro-muskuler blokan ilaçlar)
	Uygulama	Reçete yazılması
12	Teorik	Kalp-damar sistemi ilaçları (giriş, kalp kasının kasılma gücünü artıran ve azaltan ilaçlar, kalpte ritmi düzelten ilaçlar)
	Uygulama	Reçete yazılması
13	Teorik	Kalp-damar sistemi ilaçları (ön göğüs ağrısında kullanılan ilaçlar, çevre damarları genişleten ve kan basıncını düşüren ilaçlar)
	Uygulama	Reçete yazılması
14	Teorik	Kan ve kanı şekillendiren yapıları etkileyen ilaçlar
	Uygulama	Reçete yazılması
15	Teorik	Yerel hormonlar
	Uygulama	Teknik gezi

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yükü
Kuramsal Ders	14	1	1	28
Uygulamalı Ders	14	1	1	28
Ara Sınav	1	8	1	9
Dönem Sonu Sınavı	1	10	1	11
			Toplam İş Yükü (Saat)	76
			Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = **AKTS Kredisi**	3

**25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.*

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	Vücut sistemlerine etkiyen ilaçlarının kaynaklarını ve özelliklerini bilir
2	Sinir sistemi, kalp-damar sistemi, kan ve kanı şekillendiren organlara etkiyen ilaçlar ile yerel hormonların özellikleri, farmakokinetiği, etkileri, istenmeyen etkileri, ilaç etkileşimleri, kullanılışları ve dozlarını bilir.
3	İlaçların doğru ve bilinçli kullanımını hakkında bilgi sahibi olur
4	Ders kapsamında ilaçların reçeteye yazımını öğrenir.
5	Konusunda bilgi ve çözüm önerileri oluşturur.

Program Çıktıları *(Veteriner Programı)*

1	Veteriner hekimlerin ilişkili olduğu hasta, hasta sahipleri, toplum ve çevre ile ilgili etik ve yasal sorumluluklarını anlamak
2	Veteriner hekimliği ile ilgili organizasyon, yönetim ve mevzuat bilgisine sahip olmak
3	Veteriner hizmetlerinde sağlık ve güvenliği geliştirmek, izlemek ve sürdürmek; kalite güvencesi sistemleri hakkında bilgi sahibi olmak; risk yönetimi ilkelerini uygulamaya koymak
4	Hasta sahipleri, toplum, meslektaşlar ve ilgili makamlarla uygun bir dil kullanarak etkili bir şekilde iletişim kurmak
5	Klinik ve müşteri kayıtları ile gerektiğinde meslektaşları tatmin edici ve toplum tarafından anlaşılabilir bir biçimde vaka raporları hazırlamak
6	Hizmet sırasında multidisipliner bir ekibin üyesi olarak etkili bir şekilde çalışmak
7	Veteriner hekimliği faaliyetlerinde ekonomik ve duygusal durumu anlamak
8	Literatür ve sunumları eleştirel bir şekilde gözden geçirebilmek ve değerlendirebilmek
9	Klinik yönetim prensiplerini anlamak ve uygulamak, kanıta dayalı veteriner hekimliği uygulamalarını yapmak
10	Hayvan bakımı ve veteriner halk sağlığı hizmetlerinin kalitesini artırmak için veteriner hekimliği bilgilerinin geliştirilmesine katkıda bulunmak, bu amaçla mesleki yeteneklerini kullanmak
11	Eksik bilgi ile başa çıkma, beklenmedik durumlarla başa çıkma ve değişime uyum sağlama yeteneğini göstermek
12	Kişisel ve mesleki sınırları tanıma ve gerektiğinde nasıl profesyonel danışmanlık, yardım ve destek alınacağını bilmek
13	Yaşam boyu öğrenme becerisi ile mesleki gelişim ve öğrenme kararlılığı göstermek. Bu, mesleki deneyimin yansıması ve kayıt altına alınması ile performans artırılması ve yetkinlik için önlemler almayı içerir

14	Performansı artırmak/iyileştirmek için kendi kendini denetleme ve akran grubu inceleme süreçlerine katılmak
15	Bireysel hayvan veya hayvan grubunun ve çevresinin konuyla ilgili geçmiş bilgilerini doğru ve eksiksiz bir şekilde öğrenmek
16	Hasta hayvanları güvenli bir şekilde ve hayvanlara saygı göstererek zaptı-raptını yapmak ve veteriner hekimin bu teknikleri gerçekleştirmesine yardımcı olmak
17	Tam bir klinik muayene yapma ve klinik karar verme becerisini göstermek
18	Uygun tedavi planları geliştirmek ve hastaların çıkarlarına ve mevcut kaynakların uygunluğuna göre tedaviyi yönetmek
19	Acil bir durumda tüm türlere bakmak, ilk ve acil yardım yapmak
20	Bir hayvanın veya hayvan grubunun fiziksel durumunu, refahı ve beslenme durumunu değerlendirmek ve hasta sahibine yetiştiricilik ve beslenme ilkeleri hakkında tavsiyelerde bulunmak
21	Örnekleri toplamak, saklamak ve taşımak, uygun teşhis testlerini seçmek, test sonuçlarını yorumlamak ve anlamak
22	Hastanın uygun geçmiş bilgilerinin alınması da dahil olmak üzere, başvuru ve tanı hizmetleriyle açık bir şekilde iletişim kurmak ve işbirliği yapmak
23	Görüntüleme ve diğer tanı yöntemlerinin tanı koymadaki katkısını öğrenmek. Temel görüntüleme ekipmanlarını kullanmak ve iyi sağlık ve güvenlik uygulamaları ile mevcut yönetmeliklere göre vakaya uygun bir muayene gerçekleştirmek
24	İhbarı mecburi, kayıt altına alınması gereken ve zoonoz hastalıkların şüpheli belirtilerini tanımak ve ilgili makamları bilgilendirmek de dahil olmak üzere uygun önlemleri almak
25	Lisanslı ilaçlarla ilgili uygun veri kaynaklarına erişmek
26	Mevzuata ve en son ilaç rehberine uygun olarak ilaçları doğru ve bilinçli bir şekilde reçete etmek ve dağıtmak
27	Şüpheli yan etkiler rapor etmek
28	Ekipman sterilizasyonu ve giysilerin dezenfeksiyonu da dahil olmak üzere, biyogüvenlik prensiplerini doğru bir şekilde uygulamak
29	Aseptik cerrahiyi doğru şekilde gerçekleştirmek
30	Sedasyon, genel ve bölgesel anesteziyi güvenli bir şekilde uygulamak; kimyasal kısıtlama yöntemlerini uygulamak
31	Ağrıyı değerlendirir ve yönetir
32	Gerekli görüldüğünde, ötaneziyi hayvan sahiplerinin duygularına duyarlılık göstererek, hayvana saygı duyarak ve uygun bir yöntem kullanarak yapmak, mevcut olanların güvenliği açısından karkasların bertarafı konusunda tavsiyede bulunmak
33	Sistematik bir şekilde ölüm sonrası otopsi muayenesi yapmak, gözlemleri kaydetmek, dokuları örneklemek, saklamak ve nakletmek
34	Gıda zinciri için ayrılan hayvanların ante-mortem muayenesini hayvan refahına dikkat ederek yapmak; hayvansal kökenli ürünlerin kalitesini ve güvenliğini etkileyen koşulları doğru bir şekilde tespit etmek, gıda zincirine uygun olmayan koşulları bulunduran hayvanları dahil etmemek
35	Gıda üreten hayvanların post-mortem incelemesi ve gıda teknolojisi alanındaki denetim de dahil olmak üzere gıda ve yemlerin muayenesini yapmak
36	Türlere uygun ve kabul edilen hayvan sağlığı, refahı ve halk sağlığı standartlarına uygun önleyici programlar hakkında tavsiyelerde bulunmak ve uygulamak

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi *1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek*

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5
PÇ1			3		3
PÇ2					3
PÇ3					3
PÇ4					3
PÇ5			3		3
PÇ6					3
PÇ7					3
PÇ8			4		4
PÇ9					3
PÇ10			3		4
PÇ11			3		3
PÇ12					3
PÇ13					3
PÇ14					3
PÇ15			3		
PÇ16					3
PÇ18		4	4		3
PÇ19		4	4		3
PÇ20					3
PÇ22			4		3

PÇ23			3		
PÇ25	5	4	5	5	3
PÇ26	5	4	5	5	3
PÇ27	4	3	4		3
PÇ28			3		3
PÇ30	4	4	4	4	
PÇ31	4	4	4	4	
PÇ32	4	3	3	4	3
PÇ35				3	3
PÇ36				3	3